

СТИЛІСТИЧНО ЗНИЖЕНА ЛЕКСИКА В МОВІ УКРАЇНСЬКОЇ ПРЕСИ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

У статті досліджено тему вживання стилістично зниженої лексики зі зневажливим, лайливим та вульгарним відтінком у мові вітчизняної преси початку ХХІ століття. Проаналізовано розмовну лексику, яка є емоційно забарвленою та виконує функцію оцінки й характеристики. Зроблено висновки, що зневажливі, лайливі та вульгарні слова належать до розмовної лексики, яка є стилістично зниженою. У публіцистичних текстах вони часто вживані у статтях на суспільно-політичні теми, де описують вибори та учасників передвиборних перегонів, військові дії на Сході нашої держави і відносини України з Росією.

Ключові слова: публіцистичний стиль, стилістично знижена лексика, експресивність, негативно-оцінне значення, розмовні слова.

Постановка наукової проблеми та її значення. На початку ХХІ століття все більшого розвитку набуває процес демократизації та лібералізації української літературної мови, який полягає в розширенні можливостей мовного самовираження особистості, розмиванні стилістичних обмежень тощо [13, с. 33–34]. Найкраще динамічні зміни мови відображені в публіцистичному стилі. Як зауважує Л. І. Мацько, «жодний стиль не здатний на такі швидкі зміни, як публіцистичний» [7, с. 275]. На думку М. І. Навальної, призначення публіцистичного стилю полягає в інформуванні про актуальні суспільно-політичні та інші проблеми сьогодення, тож, аби досягти найефективнішого впливу на споживача інформації, в цьому стилі широко використовують різноманітну лексику: загальноповсюдну, спеціальну, розмовну, жаргонну та ін. [9, с. 49].

У мові сучасної української преси вживано чимало розмовної лексики, зокрема стилістично зниженої, яка має зневажливий, лайливий чи вульгарний відтінок.

Аналіз останніх публікацій. Функціонування в українській мові розмовної лексики, її роль у тексті та особливості вживання розглядали такі науковці: С. П. Бибик [1], О. В. Зайцева [3], Б. О. Коваленко [4], Л. А. Коробчинська [5, 6], М. І. Навальна [9], О. О. Тараненко [13, 14] та ін.

Мета і завдання статті. Мета статті полягає в з'ясуванні особливостей та ролі вживання в публіцистичних текстах початку ХХІ століття стилістично зниженої лексики, зокрема зневажливих, вульгарних і лайливих слів.

Із поставленої мети випливають такі завдання: дослідити розвідки науковців щодо визначення стилістично зниженої лексики зі

зневажливим, лайливим і вульгарним відтінком, з'ясувати особливості функціонування та роль цієї лексики у публіцистичному стилі.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування результатів дослідження. Демократизації літературної мови, яка розпочалася наприкінці 80-х років минулого століття і реалізується шляхом розширення кола її носіїв і суспільного використання, меншу ригористичність канонів унаслідок обмеження редакторського втручання, позначена активними пошуками нових виражально-зображальних засобів мовлення в ЗМІ, зменшенням стильової відстані між усно-розмовною і книжно-писемною сферами, нівелюванням рис, невластивих мові публіцистики, і відродженням або частіше стимулюванням її питомих особливостей». Крім того, спостережена лібералізація її нормативної основи, що виражена ослабленням і розмиванням певних стильових і стилістичних обмежень, збільшенням варіантності мовних одиниць і слововживання, розхитуванням мовностилістичних і правописних норм, масовим і неконтрольованим потоком іншомовних запозичень, зростанням індивідуальних новотворів [13, с. 33–34].

Вважаємо, що процес демократизації та лібералізації мови сприяв активізації на початку ХХІ століття використання стилістично зниженої лексики в мові української публіцистики.

В енциклопедії «Українська мова» С. Я. Єрмоленко, характеризуючи розмовну лексику, зауважує, що вона «охоплює широку гаму стильових та емоційних оцінок у невимушеному, переважно побутовому спілкуванні. На розмовній лексиці позначається безпосередній вияв почуттів мовця, наприклад, <...> іронічно-зневажливе ставлення передають фамільярні, грубі, вульгарні лексеми типу *базіка, вайло, дурниця, на дурнях, чимчикувати* тощо» [15, с. 560]. Цієї думки дотримується й С. П. Бирик, зазначаючи, що емоційно-оцінну, експресивну лексику визначають як першоелемент розмовної, а це: «а) слова, які у своєму лексичному значенні мають позитивне чи негативне емоційне забарвлення (*чудесний, любий, мерзенний, огида, брехати*); б) лексика з формальними граматичними показниками емоційності (*мацюпусінький, злодюга, дідище*); в) слова, що виражають емоції жарту, пестливості, зневаги, презирства, іронії, вульгарності, лайливості (*псюха, негідник*), фамільярності (*братва, здоровило, шеф*), з відповідними ремарками у словниках; г) слова з вольовою конотацією» [1, с. 61].

Деякі дослідники у групі розмовних слів виокремлюють просторіччя. М. М. Пилинський у монографії «Взаємодія усних і писемних стилів мови» виділяє розмовно-просторічну лексику, котра, на його думку, є емоційно забарвленою. «Слова цієї групи надають мові невимушеного характеру, мають відтінок фамільярності, інколи певної різкості, грубості. Сюди належать жартівливі і презирливо-іронічні слова, вульгаризми та лайливі слова, що перебувають уже на межі між літературною мовою і просторіччям» [2, с. 33]. Вирізняє просторіччя і Л. А. Коробчинська,

називаючи дві групи просторічної лексики: 1) слова зі зниженим експресивно-емоційним забарвленням (слова з певною мірою грубуватості або й грубості, напр.: *замазувати* (забруднити), *голова замакітрилась*, *нагорлати* (накричати), *наприндитися*, *нашкварювати* (хвацько грати, танцювати), *закопилити ніс*; *задрипанка*, *здихля*, *бидло* (про людину), *кобенити* (сварити), *напертися* (наперлося багато народу). Сюди належить також грубе просторіччя або вульгаризми: *банька* (очі), *лопати* (їсти), *жертти* (їсти), *напертися* (наїстися), *ника*, *морда* (про обличчя) тощо); 2) слова, що своєю граматичною, фонетичною формою або слововживанням різко відходять від літературної норми (приклади просторічних форм з неправильною граматичною чи фонетичною формою: *напитий* (напоєний, який напився), *нех* (зам. нехай), *мо* (зам. може), *тута* (зам. тут), *нанятися* (зам. найнятися), *настрічу* (зам. назустріч), *Полім* (зам. Іполіт) тощо) [6, с. 44].

В енциклопедії «Українська мова» О. О. Тараненко зауважує, що «термін «просторіччя» почав уживатися в російській лексикографії з кінця 18 століття як позначення живої народної («простонародної») мови (на противагу книжно-літературній мові), на основі чого виникло й інше його розуміння – стилістично знижена, часто груба й вульгарна мова (власне, лексика і фразеологія), яка входить до літературної розмовної мови зі стилістично обмеженим функціонуванням (на зразок *шархнути*, *осточортити*, *варнякати*, *пузо*)». За словами науковця, подібна небажана двозначність терміна існує і в українській стилістиці. В українській лексикографії позначка прост. (просторіччя) поки що рідко практикується [15, с. 573].

Б. О. Коваленко до стилістично зниженої лексики зараховує розмовну, просторічну, жаргонну лексику та лайливі й непристойні слова. Він вважає, що «використання стилістично зниженої лексики (розмовної, просторічної, сленгової, жаргонної, діалектної, вульгарної, лайливої) у мові публіцистики кінця ХХ – початку ХХІ століття – один із важливих її компонентів». За його словами, така лексика виконує, по-перше, оцінну та експресивну функції; по-друге, сприяє реалізації принципу діалогічного мовлення, тобто контактовстановлення з читачем, тому що вживання такої лексики є засобом стилізації неофіційного, невимушеного, фамільярного спілкування; по-третє, використання стилістично зниженої лексики в мові ЗМІ є засобом привернення уваги читача [4, с. 8–9, с. 11]. Науковець, на відміну від Л. А. Коробчинської, окремо розглядає розмовну, вульгарну, лайливу та просторічну лексику.

О. В. Зайцева зазначає, що в українському мовознавстві не чітко окреслені межі терміна «просторічне», адже «з одного боку, «просторіччя» – це стилістично знижений шар розмовної літературної мови, а з іншого – літературно ненормативні явища всіх стратифікаційних рівнів мови». Науковець переконана, що існує нагальна потреба розрізнити ці явища. Вона до просторіччя зараховує зневажливу, несхвальну, вульгарну, лайливу лексику, а також суржик [3 с. 204].

М. І. Навальна, аналізуючи розмежування понять літературної та позалітературної розмовної мови, констатує: в українському мовознавстві науковці не мають чіткої позиції щодо трактування просторічної лексики, адже одні уникають поняття «просторіччя», зараховуючи лексику такого типу до розмовної, позначаючи її відповідно ремарками «вульгарне», «фамільярне», «розмовно-знижене» тощо. Інші визнають наявність просторіччя в українській мові. На думку М. І. Навальної, просторічну лексику не слід виділяти в окрему групу, адже вона є розмовною нелітературною лексикою. «Розмовну нормативну лексику розглядаємо в межах літературної мови, а до нелітературних розмовних лексем зараховуємо такі субстандартні одиниці, як суржик та жаргонізми» [9, с. 131].

Вважаємо, що на позначення слів із народного мовлення слід використовувати термін не *просторіччя*, а *розмовна лексика*, до складу якої входять зневажливі, лайливі, вульгарні та інші слова.

На початку ХХІ століття в мові української преси спостерігаємо вживання лайливих слів і лексем зі зневажливою конотацією в назвах-характеристиках людей. Це, зокрема, властиво статтям, у яких йдеться про вибори або подана характеристика учасників передвиборних перегонів.

Найчастіше зневажливу лексику вживають для характеристики політиків. Наприклад, слово *вискочка* має значення: «зневажл. 1. Людина, яка будь-що намагається показати себе, звернути на себе увагу. 2. Людина, яка посіла певне суспільне становище або посаду швидко й незаслужено, не маючи відповідних здібностей, якостей і т. ін.» [10, I, с. 487]. Пор.: «*Якою буде подальша політична роль Ляшка? – Йому треба пройти шлях від популістського **вискочки** до серйозного політика, щоб його сприймали як самотійну фігуру, а не як проект якогось олігарха*» («Газета по-українськи», 07.11.2014). Лексема *вискочка* засвідчує зневажливе ставлення до політика О. Ляшка.

У сучасних українських ЗМІ частотне явище пейоративних найменувань депутатів та чиновників, зокрема, лексема *падло*: «перен., лайл. Підла, негідна людина» [10, VI, с. 13]. Пор.: «*Іди з обласної ради, по-хорошому тобі говорю, **падло!** – кричать біля Хмельницької обласної ради жителі с. Лісові Гринівці депутату Петрові Тарасюку*» («Газета по-українськи», 09.12.2014). Завдяки цій лексемі автор передає не лише негативне ставлення людей до політика, а й наближує їхню мову до усно-розмовної, щоб передати правдивість написаного.

Поширеною є номінація групи політиків та олігархів, котрі пов'язані з президентом-втікачем Віктором Януковичем, словом *кліка*: «зневажл. Те саме, що зграя 3; перен., зневажл. Група людей, які займаються ганебною діяльністю; банда» [10, IV, с. 184; III, с. 523]. Пор.: «*Тож виховувати слід було виборця, аби той не продавав голосів «за гречку» і не сприяв реваншу **кліки** Януковича*» («Україна молода», 05.11.2014). Автор висловлює власну думку, емоційно реагуючи на результати виборів. Слово *кліка* має негативно-оцінне значення.

У публіцистичних текстах часто вживані деякі зневажливі та вульгарні слова. Лексема *наволоч* зі значенням «1. збірн., зневажл. Підлі, нікчемні, шкідливі для суспільства люди; набрід. 2. зневажл., лайл. Нікчемна, підла людина; негідник» [10, V, с. 39] та *сволота*: «вульг. 1. збірн. Підлі люди; мерзотники. 2. Підла людина; мерзотник. // Уживається як лайка» [10, IX, с. 100] характеризують політиків, котрі багатіють за кошти народу. *Шваль* – російська просторічна лексема: «прост., зневажл. 1. Негідна, нікчемна людина. 2. Негідні, нікчемні люди. 3. збірн. Набрід, сволота» [8, с. 287–288]. Пор.: «Ви бідні, ви недоїдаєте, ви не можете відпочити, у вас нема на що жити, а та **наволоч** жирувала. І ось за це, що та **сволота** жирувала, вони один за одним ідуть у тюрму. Антикорупційний комітет повинен запрацювати і показати реальні результати, він повинен відправити до в'язниці з десятків високих чинів і **швалі**» («Сільські вісті», 30.01.2015). Деякі слова зі зневажливим, лайливим чи вульгарним забарвленням автор вживає для того, щоб показати своє осудливе та презирливе ставлення до високопосадовців, котрі обкрадають народ.

Лексема *бидло*, яку первинно використовували як «зневажливу назву поневолених трудящих, яку вживали експлуататори, пани» [10, I, с. 165], нині має інше значення. Цим словом позначають осіб, які працюють на олігархів переважно за безцінь. Пор.: «– Я офіційний кандидат у народні депутати! – викрикує. – У програмі чітко написав, що з українців зробили **бидло**» («Газета по-українськи», 07.11.2014). Слово має негативне значення і виконує як експресивну, так і оцінну функції.

Знижене забарвлення має слово *нікчема*, що означає «зневажл. Ні на що не здатна людина» [10, V, с. 423]. Пор.: «Я не хочу потім кусати лікті, як **нікчема**, бо не зробив того, що мав. Кому потрібні мої дві вищі освіти з відзнакою, фаховий досвід і чиста біографія, якщо буду відсиджуватися та не реалізую все це на користь людям і державі» («Час Київщини», 17.10.2014). Кандидат у депутати, агітуючи за себе, висловлює серйозність своїх намірів, а слово *нікчема* засвідчує зневажливу позицію автора: до низького рівня опускатися він не буде.

На лексему *нікчема* натрапляємо і в тих статтях, де описані українсько-російські відносини. Пор.: «Не змогли зламати Савченко, вирішили зламати її адвокатів. **Нікчеми** в погонах і мантиях» («Україна молода», 20.11.2015). Автор негативно ставиться до суддів і правоохоронців сусідньої держави, висловлюючи емоції лише одним словом, котре показує нам відверту зневагу до тих, хто ув'язнив Надію Савченко.

Описуючи відносини України та Росії, журналісти висвітлюють і тему наживи, зокрема за допомогою лексеми *ділок*: «зневажл. Той, хто спритно веде справи, переважно комерційні, вдаючись до будь-яких засобів для досягнення мети» [10, II, с. 305]. Пор.: «Адже немає факту перетину митного кордону України [...]. Наші сусіди і **ділки** використовують прогалини в законодавстві для того, щоб викручувати справу у вигідне для

себе русло» («День», 24.07.2015). Завдяки стилістично зниженій лексемі *ділок* автор висловлює осуд нечесних справ, які роблять на кордоні України і Росії.

У статтях вітчизняної преси початку ХХІ століття автори засуджують війну, яка триває на Сході України. Ворогів, котрі воюють за так звані ДНР та ЛНР, а фактично посягають на територіальну цілісність України, називають зневажливим словом *бандюгани*. Сучасний український словник за редакцією І. К. Білодіда (1970–1980 рр.) витлумачує лише лексему *бандюга*: «зневажл. бандит» [10, I, с. 100]. Вважаємо, що лексема *бандюган* має те ж саме значення, проте вжите у більш вираженому негативному значенні. Пор.: «Для нього [Путіна] найвигідніший результат був би – надання Донбасу спеціального статусу у складі федерації. Щоб усі його **бандюгани**, як от «глава» ДНР Захарченко, були легалізовані українською владою» («Країна», 22.01.2015). Як засвідчує матеріал, у тексті подана негативна оцінка тих, хто воює з українськими солдатами, адже прихильники поділу України є ніким іншим, як звичайними злочинцями та зрадниками нашої держави, котрі викликають несхвалення, осуд та зневагу.

У текстах сучасних українських друкованих ЗМІ поширена лексема *покидьки* зі значенням «перен., зневажл. Морально розкладені люди, декласовані, злочинні елементи суспільства; непотріб, негідь, потлоч // Уживане в значенні лайливого слова» [10, VII, с. 23], яку можна зіставити з такими словами, як *мудак*: «1. крим.; вульг., зневажл. Наївна людина. 2. крим., мол., жрм; вульг., зневажл., лайл. Дурна, нікчемна, шкідлива людина» [12, с. 232], та *бандюк*, яке дослідники лексикографічних праць не тлумачать. Вважаємо, що лексема вживана в значенні лайливого слова та означає «бандит; людина з низькою моральною культурою та антисоціальними, злочинними нахилами». Пор.: «Хто на цьому заробляє? **Покидьки. Бандюки** якісь, контрабандисти або просто **мудак**и» («Українське слово», 4.11.2014). «Ми розписалися в тому, що ці **покидьки** є повноцінна сторона переговорів» («День», 31.10.2014). «Не уявляю, щоб у Росії дозволяли показувати фільми, де росіян обзивають **покидьками**» («Україна молода», 31.10.2014). Кілька зневажливих слів у тексті, на нашу думку, свідчать про вкрай негативне ставлення до прихильників ДНР та ЛНР.

Слово *покидьки* зафіксоване в статтях про військові дії на Сході України. Пор.: «На підконтрольних сепаратистами територіях у так звані добровольчі формування терористів йдуть уже відверті **покидьки**» («День», 23.01.2015). Зневажливою лексемою *покидьки* подана негативна характеристика терористів, котрі за моральними законами знаходяться на найнижчому щаблі розвитку людства. Таких людей автори називають і словом *наволоч* «1. збірн., зневажл. Підлі, нікчемні, шкідливі для суспільства люди; набрид. 2. зневажл., лайл. Нікчемна, підла людина; негідник» [10, V, с. 39]. Пор.: «Краще буду жити в донецькій хаті і тримати ту **наволоч** там, а вони будуть ховатися в лісах» («Українське слово»,

04.11.2014). Вживання слова *наволоч* також демонструє відверту зневагу до прихильників сепаратизму на території України.

Лайливим словом *бовдур* («лайл. Про грубу, нерозумну людину; дурень, недотепа, йолоп, гевал» [10, I, с. 206]) у тексті на військову тематику називають того, хто від війни отримує задоволення. Пор.: *«Порєченков, що пригорнувся до кулемета, – це не просто м'язистий бовдур Міша, який регоче від радості володіння зброєю, а людина, що пропустила крізь себе образ, створений Булгаковим»* («Український тиждень», 13.11.2014). Негативна оцінка і влучна характеристика лайливим словом *бовдур* російського актора, котрий приїздить на Схід України, як на сафарі, свідчать про осуд людей, що сприймають війну як гру, а не горе і сльози тих, з ким вона жорстоко обійшлася.

Висновки та перспективи дослідження. Отже, у сучасних періодичних виданнях України стилістично знижена лексика є поширеним явищем. За нашими спостереженнями, ця група слів найбільш уживана в текстах виборчої тематики, або тих, які стосуються відносин України і Росії, військових дій на Сході України. Також її часто використовують у прямій мові, щоб правдиво передати сказане респондентом, та під час аналізування автором подій чи характеристики людей.

Автори вживають слова зі зневажливим, лайливим та вульгарним забарвленням, аби висловити свою думку щодо подій чи людей та показати своє ставлення до сказаного. Вважаємо, що в розглянутих нами прикладах зневажлива та лайлива лексика виконує не лише функцію називання, а й оцінки та характеристики, які мають негативний відтінок.

Стилістично знижену лексику вживають у публіцистичних текстах поряд із суспільно-політичною, яка відтіняє її своєю нейтральністю. У такий спосіб читач звертає увагу на експресивно забарвлене слово.

Список використаної літератури

1. Библик С. П. Стилвова розмовна норма та розмовна лексика / С. П. Библик // Культура слова. – 2011. – № 74. – С. 59–65.
2. Взаємодія усних і писемних стилів мови / [М. А. Жовтобрюх, Г. М. Колесник, К. В. Ленець та ін.]; під заг. ред. М. М. Пилинського. – Київ : Наук. думка, 1982. – 180 с.
3. Зайцева О. В. До питання про «просторічну» лексику / О. В. Зайцева // Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Філологічні науки. – 2013. – Книга 1. – С. 199–205.
4. Коваленко Б. О. Стилістично знижена лексика в мові сучасної української публіцистики : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / Б. О. Коваленко – К., 2003. – 21 с.
5. Коробчинська Л. А. Лексика розмовної мови / Л. А. Коробчинська // Питання мовної культури. – 1968. – Вип. 2. – С. 3–14.
6. Коробчинська Л. А. Розмовна і просторічна лексика української мови та її ремаркування в словниках / Л. А. Коробчинська. – Лексикографічний бюлетень. – 1963. – Вип. IX. – С. 41–54.
7. Мацько Л. І. Стилістика української мови : Підручник / Л. І. Мацько, О. М. Сидоренко, О. М. Мацько. – К. : Вища шк., 2003. – 462 с.
8. Мокиєнко В. М. Русское сквернословие. Краткий, но выразительный словарь / В. М. Мокиєнко, Т. Г. Никитина. – М. : ЗАО «ОЛМА Медиа Групп», 2008. – 384 с.

9. Навальна М. І. Динаміка лексику української періодики початку ХХІ ст. : монографія / М. І. Навальна. – К., Інститут української мови : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2011. – 328с.
10. Словник української мови : в 11 томах / за ред. І. К. Білодіда / Інститут мовознавства АН УРСР. – К. : Наук. думка, 1970–1980 рр.
11. Сучасна українська літературна мова : стилістика / за заг. ред. акад. АН УРСР І. К. Білодіда. – К. : Наук. думка, 1973. – 439 с.
12. Ставицька Л. О. Український жаргон. Словник. / Л. О. Ставицька. – К. : Критика, 2005. – 496 с.
13. Тараненко О. О. Колоквізація, субстандартизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови (з кінця 1980-х рр.) / О. О. Тараненко. – Мовознавство. – 2002. – № 4–5. – С. 33–39.
14. Тараненко О. О. Колоквізація, субстандартизація та вульгаризація як характерні явища стилістики сучасної української мови (з кінця 1980-х рр.) / О. О. Тараненко. – Мовознавство. – 2003. – № 1. – С. 23–41.
15. Українська мова : Енциклопедія / редкол. : В. М. Русанівський (співголова), О. О. Тараненко (співголова), М. П. Зяблюк та ін. – [2-ге вид., випр. і доп.]. – К. : Вид-во «Українська енциклопедія» ім. М. П. Бажана, 2004. – 824 с.

Панченко Татьяна. Стилистически сниженная лексика в языке украинской прессы начала ХХІ столетия. В статье исследована тема применения стилистически сниженной лексики с пренебрежительным, ругательным и вульгарным оттенком в языке отечественной прессы начала ХХІ века. Проанализированы исследования языковедов касательно функционирования этих слов и их роли в современном украинском литературном языке.

Сделаны выводы, что пренебрежительные, ругательные и вульгарные слова относятся к разговорной лексике, которая является стилистически сниженной. В публицистических текстах они чаще всего применяются в статьях на общественно-политические темы, где описываются выборы и участники предвыборных кампаний, военные действия на Востоке нашего государства и отношения Украины с Россией. Стилистически сниженная лексика имеет негативно-оценочное значение. С помощью этих слов автор выражает собственное отношение: осуждение, пренебрежение, неодобрение, отвращение к происходящим событиям или к людям, которые в них задействованы. Описываемая пренебрежительная, ругательная и вульгарная лексика расшатывает языковые стилистические нормы и наряду с этим выполняет оценочную и экспрессивную функции, а также функцию характеристики.

Ключевые слова: публицистический стиль, стилистически сниженная лексика, экспрессивность, негативно-оценочное значение, разговорные слова.

Panchenko Tetiana. Stylistically Low Unrefined Lexics in the Language of Ukrainian Press in the Beginning of XXI Century. The article considers the peculiarities of using stylistically reduced vocabulary, low unrefined lexics with derogatory, abusive and vulgar shade of meaning in the language of national press in the beginning of XXI century. The author draws on recent researches of linguists in the field of these words functioning and their role in modern Ukrainian literary language development. It was concluded that derogatory, abusive and vulgar words refer to spoken language which is emotive. In journalistic texts they are often used in articles on social and political issues, which describe the election and electoral contestants, military activities in the East of our country and Ukraine's relations with Russia. Stylistically low unrefined lexics has negative-evaluative meaning, with these words the author expresses his own emotions and feelings of condemnation, contempt, disapproval, disgust to the events, that are taking place, or people

who initiated those events. The author concludes that dismissive, abusive and vulgar language undermines linguistic-stylistic norms, but at the same time this lexis performs evaluative and expressive function as it is an ideal means of characterization of both people and events.

Key words: journalistic style, stylistically reduced vocabulary, low unrefined lexis expressiveness, negative-evaluative meaning, colloquial words.

Стаття надійшла до редколегії 10.02.2016